

Gavn, men tværtimod Stade, at de saaledes virke hemmende med Hensyn til Udviklingen af vor Almuefoleundervisning, saa skal jeg ikke nægte, at det forekommer mig besynderligt, at medens Finantsministeren yttre dette og stræber derhen til, man da skaber en ny særegen Fond. Der kommer endnu Gæt hertil. Den ærede sidste Taler yttrede, saavidt jeg opfattede det, at det vel kunde hændes, at der kunde blive gjort betydelige Krav til Statens Finantskasse for de kirkelige Diemedes Skyld, og at det derfor var bedre, at have denne særegne Fond. Jeg tilstaaer, at jeg ikke forstaaer dette rigtigt. Er man enig med mig om, at de Gageafser som Regjeringen har foreslaaet, ere passeude, at de hverken ere for høie eller for lave, og at, som Tiden rykker frem, nye Embeder skulle oprettes, saa forekommer det mig, at Staten meget kommer i Forlegenhed, naar den skal lønne dem af denne Fond; thi naar der ikke er Penge nok dertil, saa ligger det i Sagens Natur, at Bedkommende ere bedre stillede, naar man har draget Alt ind i Statskassen, thi saa følger det af sig selv, at de Embedsmænd, som ansees for nødvendige, ogsaa nu lønnes. — Der er blot et eneste Punkt til, som jeg vilde omtale; det er med Hensyn til Accidenter. Der er yttret, at der er visse kirkelige Forretninger, hvorfor der ikke maa ydes nogen Godtgjørelse, og der er derimod andre, hvor det overlades til Menigheden selv, om den vil give Noget eller ikke. Mig forekommer det rigtigt nok, at det var bedst, naar det var forbudt at give Noget. Man kan hertil svare, at det er Noget, der ikke kan forbydes, men man skal dog troe, at enhver hæderlig Mand, naar det forbydes ham ved Lov, og der endog er sat Straf derfor, ikke vil indlade sig paa at tage nogen saadan Godtgjørelse. Følgen af, at man har givet Frihed i den Henseende, vil snart være tydelig. Naar en Mand eller hvem det er, der skal have en Slægtning begravet, gjerne vil have ham i Jorden med Tale og Sligt, saa berøver det paa Præsten, om han vil holde den eller ikke. Nu vil det i Almindelighed stee, at, naar der ikke er stor Anledning til at tale over Manden, vil Bedkommende maaskee lade

et Par Ord falde om, at der vil vante et godt Gebyr. Han har saaledes sat igjennem, at der blev holdt en meget pæn Tale over den Afsøde. Naboen ligeoverfor kommer i samme Tilfælde, han vil ikke staae tilbage for den Anden, saaledes bliver det ved over hele Sognet, og efter kort Tids Forløb er der en moralsk Trang tilstede hos Alle til at betale disse Gebyrer. Jeg holder for, at det er saa langt fra, at dette er et Baand mellem Menigheden og Præsten, at, vil man kalde det et Baand, vil jeg kalde det en Kænke. Jeg kjender utallige Steder, hvor netop dette Forhold er tilstede, at Beboerne ikke, om jeg saa maa sige, kunne komme til Præsten uden at skulle ud med Penge, undertiden maae betale en Deel af deres Dagløn og undertiden flere Dages Dagløn; dette kan ikke virke godt, det sætter et Skillerum mellem Præsten og Menigheden, og det kan aldrig være Noget, vi kunne holde paa. Jeg troer, at Rigsdagens Majoritet vil give mig Ret i, at det ikke er et Baand, men en Kænke.

Formanden: Da der endnu er indtegnat 8 Talere, vil det ikke være nyttigt at fortsætte Forhandlingerne idag, og jeg skal derfor afbryde denne og forbeholde dens Fortsættelse til et følgende Møde, der, efter hvad jeg igaar meddeelte, ikke vil blive afholdt imorgen, men derimod paa Mandag. Mødet vil blive afholdt Kl. 1 og Dagsordenen vil da være:

Fortfættelse af første Behandling af:

Forslag til Lov om Omordning af Landsbypræsternes Lønning og Oprettelse af en kirkelig Pensions- og Hjælpefond.

Mødet hævet Kl. 4, 35 Minutter.